

1. ชื่อผลงาน/โครงการพัฒนาคุณภาพ

การพัฒนาคลินิกให้คำปรึกษาการดูแลท่อเจาะคอ สู่การดูแลที่บ้านอย่างปลอดภัย

(พัฒนา Tracheostomy Care Clinic เพื่อลดภาวะแทรกซ้อนหลังจำหน่าย)

2. ชื่อหน่วยงาน/องค์กร และที่อยู่

หน่วยงานจักษุ โสต ศอ นาสิก โรงพยาบาล 50 พรรษามหาวิจิตรลงกรณ

3. คำสำคัญ

ท่อเจาะคอ, การป้องกันภาวะแทรกซ้อน, Tracheostomy Care Clinic, PDCA

4. สรุปผลงานโดยย่อ

พัฒนาระบบคลินิกให้คำปรึกษาการดูแลท่อเจาะคอเพื่อเสริมความรู้ ทักษะ และความมั่นใจแก่ผู้ป่วยและญาติ พร้อมระบบติดตามหลังจำหน่าย โดยปรับปรุงจากการให้บริการเฉพาะสัปดาห์ละครั้งเป็นบริการทุกวันราชการ พร้อมสื่อการสอนและการติดตามออนไลน์ ส่งผลให้อัตราภาวะแทรกซ้อนหลังจำหน่ายเป็น 0 ผู้ป่วยและญาติมีความรู้และความพึงพอใจเพิ่มขึ้นอย่างมีนัยสำคัญ

5. บริบท ปัญหา และสาเหตุโดยย่อ

ในปี พ.ศ. 2567–2568 โรงพยาบาล 50 พรรษามหาวิจิตรลงกรณ มีผู้ป่วยผ่าตัดใส่ท่อเจาะคอ 17 ราย พบภาวะแทรกซ้อนหลังจำหน่าย ได้แก่ พบว่ามีผู้ป่วย 1 ราย (5.88%) เกิดภาวะท่อตัน และ 1 ราย (5.88%) เกิดภาวะท่อหลุดหลังกลับบ้าน โดยมีสาเหตุหลักจากผู้ป่วยและญาติไม่ได้รับการให้คำแนะนำความรู้และทักษะในการดูแลผู้ป่วยหลังผ่าตัดเจาะคอ ทำให้เกิดความเสี่ยงต่อชีวิตและต้องกลับมารักษาซ้ำ ส่งผลกระทบต่อความปลอดภัยผู้ป่วย เพิ่มภาระงานของบุคลากร และค่าใช้จ่ายโรงพยาบาล

6. เป้าหมาย/วัตถุประสงค์

ลดอัตราการเกิดภาวะแทรกซ้อนหลังผ่าตัดเจาะคอให้เหลือ 0% ภายในเดือนมิถุนายน 2568 พร้อมเพิ่มคะแนนความรู้และทักษะของผู้ป่วยและญาติหลังเข้าโปรแกรม $\geq 80\%$

7. ตัววัดความสำเร็จที่สำคัญ

- อัตราการเกิดภาวะแทรกซ้อนหลังผ่าตัดเจาะคอ 0%
- ผู้ป่วยและญาติมีคะแนนความรู้และทักษะหลังเข้าโปรแกรมการดูแลท่อเจาะคอเพิ่มขึ้นจากเดิม มากกว่า 80%
- ความพึงพอใจของ ผู้ป่วยและญาติต่อโปรแกรมการดูแลท่อเจาะคอมากกว่า 80%
- ผู้ป่วยและญาติอย่างน้อย 80 % ได้รับการติดตามหลังจำหน่ายและประเมินผลการดูแล

8. กิจกรรมการพัฒนา (Quality Improvement Process)

1. วิเคราะห์สถานการณ์และสาเหตุด้วย Fishbone Diagram

2. ปรับการให้บริการจากสัปดาห์ละครั้งเป็นทุกวันราชการ

กระบวนการพัฒนา

PDCA วงล้อที่ 1: ใช้โปรแกรมเดิม เปิดบริการสัปดาห์ละ 1 ครั้ง ทุกวันศุกร์ ให้คำแนะนำและฝึกปฏิบัติแก่ผู้ป่วยและญาติ แต่พบข้อจำกัดเรื่องเวลาและขาดระบบติดตามหลังจำหน่าย

PDCA วงล้อที่ 2: ปรับบริการเป็นทุกวันราชการ (13.00–16.00 น.) พร้อมเพิ่มสื่อการสอน เช่น หุ่นจำลอง แผ่นพับที่เข้าใจง่าย และระบบติดตามผ่าน Line รวมถึงติดตามหลังจำหน่าย 1 สัปดาห์

การปรับระบบนี้ช่วยเพิ่มความยืดหยุ่น เสริมความมั่นใจให้ผู้ดูแล และลดความเสี่ยงต่อภาวะแทรกซ้อน

- 3.จัดทำสื่อการสอน ได้แก่ ทุนจำลอง แผ่นพับคำแนะนำ
- 4.จัดระบบติดตามหลังจำหน่ายผ่าน LINE Official และติดตามซ้ำ 1 สัปดาห์
- 5.ฝึกปฏิบัติจริงให้ผู้ป่วยและญาติระหว่างนอนโรงพยาบาล
- 6.ประเมินผลความรู้ ทักษะ และความพึงพอใจก่อนและหลังเข้าโปรแกรม

9. ผลการดำเนินงาน/การประเมินผลการเปลี่ยนแปลง (Performance)

- 1.อัตราการภาวะแทรกซ้อนหลังจำหน่ายลดลงจาก 11.76% เหลือ 0%
- 2.คะแนนความรู้และทักษะเพิ่มจากเฉลี่ย 53% เป็น 94.7%
- 3.ความพึงพอใจเพิ่มขึ้นเพิ่มจาก 85% เป็น 95%
- 4.ผู้ป่วยและญาติได้รับการติดตามหลังจำหน่ายครบ 100%

10. บทเรียน

- 1.การให้บริการที่ยืดหยุ่นและเข้าถึงได้ทุกวันช่วยเพิ่มโอกาสผู้ป่วย/ญาติได้รับการสอนครบถ้วน
- 2.การใช้สื่อฝึกปฏิบัติจริงและช่องทางออนไลน์เสริมสร้างความมั่นใจให้กับผู้ป่วยและญาติได้
- 3.การติดตามต่อเนื่องหลังจำหน่ายมีบทบาทสำคัญต่อการป้องกันภาวะแทรกซ้อนหลังผ่าตัด

11. รายชื่อผู้พัฒนา/สมาชิกทีม

- 1.นางฐิติกมล โคตรสุวรรณ
- 2.นางสาวเสาวภา คำไฮ

ทีมพยาบาลหอผู้ป่วยจักษุ โสต ศอ นาสิก

12. ข้อมูลการติดต่อประสานงาน

กลุ่มงานการพยาบาลผู้ป่วยจักษุ โสต ศอ นาสิก โรงพยาบาล ๕๐ พรรษา มหาชิราลงกรณจังหวัดอุบลราชธานี ๓๔๐๐๐ โทรศัพท์ ๐๔๕-๓๑๔๓๓๐ ต่อ ๒๖๐๖ โทรสาร ๐๔๕-๓๑๕๓๓๓

